

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Liber Theologiæ Moralis, Viginti Qvatvor Societatis Iesv Doctoribvs Reseratvs

Escobar y Mendoza, Antonio de

Lvgdvni, 1659

Examen XVIII. De Bulla Compositionis.

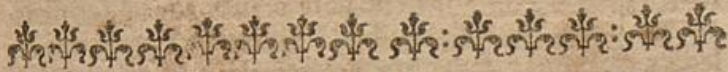
urn:nbn:de:hbz:466:1-41066

penam pecuniariam ex iuramenti violatione incursum? Potest ex Sanchez doctrina; quia poena illa non debetur nisi ex vi iuramenti; unde facultas concessa ad iuramentum commutandum, extenditur etiam ad poenam.

152. Ad commutandum votum in bonum aequale indiget Confessarius Bulla privilegio? Respondeo cum Lessio non indigere, si quidem ex Henriquez id possit poenitens vel propria autoritate. Sed quoad Henrici placitum non habeo secutus probabilius commune asserentium Confessarij requiri auctoritatem ad voti in aequale bonum commutationem. Less. Henric.

153. Scio ad commutanda vota etiam in bonum aequale extra casus Bulla, vel Iubilaei opus, esse aliqua causa: rogo num causa requiratur ad commutationem ex vi Bulla? Sufficit, petere petentem. Sanchez sic. Sanchez.

154. Fieri ne potest commutatio votorum per Cruciatam extra Sacramentalem confessionem? Sanchez affirmat, sicuti per Iubilaeum, aut Regularium privilegium.

EXAMEN XVIII.

Circa materiam Bullae Compositionis.

CAPVT PRIMVM.

Quisnam in casibus fieri valeat per Bullam Compositio?

1. Xpendi Bullam scio, cuius virtute incerta, & certa quadam debita componuntur. Rogo, quantum debitum per Bullam componatur? Centum millia terunciorum Bullae beneficio componi valent, ita tamen vt duo millia per vnamquamque Bullam remittantur. Quod si maiori debito quis pergrauetur, debet ad Bullae Commissarium recurrere. Itaque quinquaginta Bullas potest quilibet debitor assumere.

2. Generaliter loquendo quisnam in casibus possum vti beneficio Bullae? Potest componi de quacumque re illicitè tibi compayata.

3. An debet aliqua adesse conditio? Dux profectò conditiones obseruandas sunt. Prima, vt ignoretur creditor, cui legiti-

timè possit, & debeat fieri restitutio. Secunda, vt debitor non contraxerit debita illa sub prætextu, aut spe Bullæ Compositionis. Hoc enim in casu beneficio Bullæ destitutus integram quantitatem Sanctæ Cruciatæ debebit reddere in bel-
lorum subsidium.

4. *In particulari recensens res, de quibus possumus per Bullam componi.* In primis de iis, quæ malè sunt partæ ex vsura. 2. De fructibus Beneficiorum, & Ecclesiasticorum proventuum malè partorum ex Officij Canonici omissione, modò exhibeat Ecclesiæ fabricæ duas dragmas, præter alias duas, quas Cruciatæ impertitus est; fabricæ inquam Ecclesiæ illius, vnde Beneficium exoritur. 3. De medietate legatorum, quæ facta fuerint in solutionem rerum malè acquiratarum, dummodo hæ personæ queis legata huiusmodi facta sunt, per vnus anni terminum fuerint negligentes circa legati acquisitionem, licet certò sciatur, quinam huiusmodi legatarij sint. 4. De legatis olim factis, aut eo tempore, quo Bulla publicatur, quorum legatarij non apparent post adhibitam diligentiam. 5. De pecunia malè acquisita à iudice Ordinario aut delegato ob iniustæ sententiæ prolationem, modò damnum speciale partis læsæ aliàs reparetur. 6. De eo quod Advocatus accepit, vt iniusta in causa patrocinium exhiberet, modò læsæ parti fiat satis. 7. De re malè acquisita à falso teste, aut accusatore, aut ab eo cuius instigatione facta sit accusatio, modò parti læsæ satisfiant. 8. De iis, quæ Tabelliones, aut Notarij malè acquisierunt, & munus iniustè exercitatum, modò parti satisfiat. 9. De acquisitis à iudicibus Ecclesiasticis aut secularibus ob exhibitum munus, quod debebant. 10. De iis, quæ Tabelliones aut Notarij acceperunt ultra Officij præscriptionem, modò ignoretur creditor, cui facienda erat restitutio. 11. De iis, quæ quis acceperit, vt roget iusticiam prætermitti à Magistratu, seu iudice, aut vinculus iniustè è carcere dimittatur, modò parti læsæ satisfiat. 12. De re quam quis acceperit fingens se quod non est, aut se pauperem simulans. 13. De rebus inuentis post sufficientem domini inquisitionem. 14. De iis, quæ apud se quis detinet, quorum dominus, post diligentiam adhibitam ignoratur. 15. De læsionibus vinearum, hortorum, &c. Factis quidem seu venatione, seu grege, dummodo hæreditatum dominus ignoretur. 16. De iis, quæ ob delictum turpe mulieres non quidem meretrices publicæ, acceperint. 17. De qua-
cumque

CAPVT II.

De nonnullis expositionibus, aut resolutionibus
ex præfata doctrina.

5. Quid si creditor certus sit, sed tamen ita distans, ut de-
bitum ei remitti vix possit? Debitum id reputatur in-
certum, & potest componi.

6. An post exhibitam pecuniam assignatam, scilicet dupli-
cem regalem argenteum, ad Bulla acquisitionem, remaneant
omnino debitores ab obligatione debiti expediti? Ita planè;
quia quemadmodum de bonis inuentis post præmissam suf-
ficientem diligentiam ad inueniendum dominum potest
Rex disponere Fisco regali addicens in Reipublicæ utilita-
tem: ita ex bonis incertis iustè aut iniustè acquisitis resti-
tutioni quidem obnoxiiis potest Summus Præsul dispo-
nere Cruciatæ addicens, reputans bonorum Ecclesiæ di-
spensator fore vt domini, si possent, ratum se habere, signi-
ficarent.

7. Post factam compositionem virtute Bullæ incerti debiti
certus creditor apparet: est ne valida compositio? Quidquid
pauperibus, aut piis locis exhibitum fuit, aut sibi bona fide
applicarunt, aut virtute Bullæ composuere, non tenetur resti-
tuere. Ad materiam restitutionis recurre.

8. Possunt ne exteri vi Bullæ componi? Possunt si ad Hispa-
niæ Regna accesserint, licet post compositionem, aut assump-
tionem Bullæ ad propria mox recurrant.

9. Rogo, num compositio fructuum, quibus quis fruitur,
ob debitas Canonicas horas, aut paruum Officium Deipote
ob pensionem, locum habeat quotidianis distributionibus Ca-
thedralis aut Collegiatæ Ecclesiæ malè partis ob residentia dese-
ctum? Minimè; quia huiusmodi distributiones præsentis di-
uiduntur; vnde in creditoris certi læsionem non habet locus com-
positioni. Quod si institeris parem adesse in Horarum Ca-
nonicarum compositione rationem, siquidem certus domi-
nus adest, id est Ecclesia, cui facienda restitutio: respon-
deo id quod iniustè acquiritur ob Horarum Canonicarum
omissionem reddendum esse aut Ecclesiæ, aut pauperibus.
Ex eo capite, quod possit pauperibus quæsdam exhiberi,

R. 3 quasi

quasi incertum debitum reputatur : ex eo autem iure aliquali quidem quod specialiter posset habere beneficij Ecclesiam, iam Pontifex absolutus bonorum Ecclesiae dispensator imperat duos regales Ecclesiae beneficij applicari praeter alios duos, quos Cruciatæ debitor exhibuit.

10. *Quinam residentia Chori defectu grauis habeatur?* Suarius asserit à mortali liberari qui vnico die abfuerit, vltra quem grauis alter dies defectus reputandus. Nimis, tanti viri venia, acris sententia à nobis modificanda est. Asseruerim ex grauium Doctorum placito tres dies esse materiae paruitatem, vltra quos vnus materia grauem constituet, reo culpa mortalis transgressore, cum obligatione restitutionis.

11. *Potest ne componi qui absque Canonico titulo aut accipit, aut retinet beneficium?* Potest quidem, quoad fructuum restitutionem; non tamen vt absque titulo beneficium retinere praesumat.

12. *Quid de excommunicato, aut suspensio?* Potest componi de fructibus, quos dum excommunicatus residentiam omisit, percipit. Profectò componi non possunt qui culpabiliter ab Ecclesiis recedunt, fructuum quidem praedones, quos restituere tenentur.

13. *Quid sibi vult, componi quem supra legatorum medietatem?* Mihi pauperi centum aurei legati sunt à Petro in restitutionem eorum, quae malè acquirerat; Antonius haeres Petri mihi soluturus est huiusmodi legatum. Ego quidem per vnus anni interstitium centum aureos ab Antonio non petij, Potest Antonius Bullae beneficio componi super debiti medietate quinquaginta aureos retinendo, post Bullarum eleemosynam exhibitam, dummodo alios quinquaginta aureos mihi impendat creditori. Admonuero ad Commissarium recurrendum, si legatum centum millia territorium excedat. *tervnciorum.*

14. *Quoniam modo intelligendum sit iudicem, aut alios iustitiam ministros componi posse de iis, quae ob sententias, aut actiones iniustas iudiciales acquirerunt, si quidem huiusmodi iniustas nullam habeant restituendi obligationem?* Ex iustitia quidem non tenentur parti restituere, at pauperibus ex plurium sententia tenentur, quorum opinioni adherens Commissarius, huiusmodi ex Bulla compositionem offert. *Quid si pars illud exhibuerit inuita ad vexationis redemptionem?* Haud compositioni locus; quia dominium non fuit iudicibus, aut Ministris translatum, creditorque certus adesse videtur.

Examen XVIII. De Bulla Compositionis. 263

15. *Quonammodo denique sit intelligendum, mulieres, quae publice non meretricantur, posse componi de ijs, quae turpiter acquisierunt? Quae publica est meretrix restituere minimè tenetur quod ob turpitudinem acquisiuit; imò potest petere, & qui promisit, reddere tenetur Saa authore ex D. Thoma id referente. Profectò quae occultè operam dant iniquitati licèt solutæ sint, & corporis libertate fruuntur, haud possunt, ex plurium Doctorum placito acceptum in turpitudinis pretium retinere. Igitur huiusmodi meretrices occultæ possunt vi Bullæ componi, quando certus dominus non adest. Id quod à fortiori de nuptis, quae quidem corporis dominium non habent, dicendum est. Denique admonuerim à Commissario Bullæ generali facultatem exhiberi, vt prudens Confessarius circa aliarum rerum compositionem possit arbitrari.*

